

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa

I. Pravni temelj za donošenje odluke

Pravni temelj za donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa je članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21-pročišćeni tekst i 16/22), koji propisuje da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. Ocjena stanja, osnovna pitanja koja se trebaju urediti i svrha koja se želi postići uređivanjem odnosa na predloženi način

Odlukom o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21; u daljnjem tekstu: Odluka) propisani su uvjeti, postupak i kriteriji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba učenicima srednjih škola, studentima sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih i integriranih studija, kratkih stručnih studija, preddiplomskih stručnih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija na temelju socioekonomskog statusa te prava i obveze korisnika stipendije.

Izmjene i dopune Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa (u daljnjem tekstu: Prijedlog odluke) predlažu se jer je primjena Odluke ukazala na potrebu dopune odnosno izmjene pojedinih odredbi u cilju učinkovitije primjene Odluke.

Predloženom izmjenom članka kojim se propisuje da se ukupan broj Stipendija za studente raspoređuje na znanstveno-istraživačke i umjetničke studije želi se jasnije naglasiti da broj stipendija za umjetničke studije ne može biti manji od njihove razmjerne zastupljenosti na Sveučilištu u Zagrebu po njihovoj upisnoj kvoti s time da se udio studenata umjetničkih studija množi brojem dva. Nadalje, predlaže se da gradonačelnik, na prijedlog Povjerenstva, može povećati broj stipendija i u slučaju da jedan ili više kandidata umjetničkih studija ostvari jednak ili veći broj bodova od zadnjeg kandidata na prijedlogu rang-liste, kako se ne bi dogodilo da stipendiju ne dobije kandidat umjetničkog studija koji je ostvario veći broj bodova od zadnjeg kandidata na prijedlogu rang-liste zbog toga što prelazi utvrđeni broj stipendija za dodjelu studentima umjetničkih studija.

Prijedlogom odluke predlaže se izmijeniti mjerodavno razdoblje utvrđivanja prosječnih mjesečnih prihoda po članu učenikova/studentova kućanstva, na način da se umjesto razdoblja od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće godine uzima razdoblje prethodne kalendarske godine stoga što su pojedini članovi kućanstva kandidata obrtnici, a oni mogu, u svrhu dokazivanja prosječnog prihoda kućanstva, pribaviti od porezne uprave Potvrdu o visini dohotka i primitka samo za prethodnu kalendarsku godinu.

Nadalje, primjena Odluke u praksi ukazala je na činjenicu da Odlukom nisu bili uređeni slučajevi kada je kandidat (student ostalih godina) imao upisano mirovanje studija ili nije neposredno nakon završenog preddiplomskog studija upisao diplomski studij, a želio se prijaviti na natječaj.

Naime, Odlukom je propisano da pravo sudjelovanja na natječaju imaju studenti ostalih godina koji su u prethodnoj godini bili upisani na taj studij ili, ako se radi o diplomskom studiju, na neki od preddiplomskih studija, a ostvarili su u prethodnoj akademskoj godini najmanje 40 ECTS bodova. S obzirom da je za utvrđivanje prava sudjelovanja na natječaju bila mjerodavna prethodna akademska godina, a u kojoj kandidat zbog upisanog mirovanja studija odnosno pauziranja od studija nije mogao ostvariti ECTS bodove kandidat ne bi ostvario pravo sudjelovanja na natječaju.

Slijedom iznesenog, Prijedlogom odluke predlaže se propisati da se u tim slučajevima uzima u obzir akademska godina koja je prethodila godini upisanog mirovanja studentskih obveza, odnosno zadnja godina u kojoj je kandidat bio u statusu redovitog studenta, a ista formulacija primijenit će se i prilikom utvrđivanja uspjeha u školovanju.

Kod bodovanja kandidata po socioekonomskom statusu uočeno je da najveći broj bodova ostvaruju kandidati s većim brojem braće i sestara za razliku od jednoroditeljskih obitelji u kojima roditelj ostvaruje prihode, a ima jedno

ili dvoje djece. Obzirom na navedeno, predlaže se povećati broj bodova koji se dodjeljuje učeniku/studentu kojem je jedan roditelj umro, nestao ili nepoznat ili koji živi u kućanstvu s jednim roditeljem na 3 boda umjesto dosadašnja 2 boda, radi poboljšanja pristupa u ostvarivanju prava na stipendiju u odnosu na obitelji s većim brojem djece.

Uspjeh u školovanju za studente ostalih godina studija bodovao se brojem bodova jednakim umnošku ukupnog broja ostvarenih ECTS-ova u prethodnoj akademskoj godini s prosječnom ocjenom ostvarenom na ispitima položenim u prethodnoj akademskoj godini zaokruženom na dvije decimale podijeljeno s prosječnom ocjenom svih studenata prethodne godine istog studijskog programa zaokruženom na dvije decimale.

Obzirom da je uspjeh na studiju odnosno u školovanju sekundarni kriterij koji služi isključivo za rangiranje onih kandidata s istim brojem bodova ostvarenima po socioekonomskim kriterijima predlaže se izmjena bodovanja na način da se uspjeh u školovanju boduje temeljem ECTS bodova i prosjeka ocjena studenta, a da se više ne uzima u obzir prosječna ocjena svih studenata prethodne godine istog studijskog programa. Na takav način uskladilo bi se bodovanje studenata ostalih godina studija s načinom na koji se boduju učenici i studenti koji su prvi puta upisali prvu godinu studija, znači samo temeljem njihova uspjeha.

Kako je primjena Odluke ukazala na činjenicu da Odlukom nisu bili uređeni slučajevi kada je kandidat (student ostalih godina) imao upisano mirovanje studija ili nije neposredno nakon završenog preddiplomskog studija upisao diplomski studij, jer se za utvrđivanje uspjeha u školovanju utvrđivao broj ostvarenih ECTS-ova u prethodnoj akademskoj godini i prosječna ocjena ostvarena na ispitima položenim u prethodnoj akademskoj godini, predloženo je da se u tim slučajevima kod bodovanja uspjeha u obzir uzima akademska godina koja je prethodila godini upisanog mirovanja studentskih obveza, odnosno zadnja godina u kojoj je kandidat bio u statusu redovitog studenta.

Predlaže se dopuniti članak 19. Odluke, odnosno jasnije propisati da se stipendija dodjeljuje za tekuću školsku ili akademsku godinu, ali samo za trajanja statusa redovitog učenika odnosno za trajanja statusa redovitog studenta. Gubitak statusa redovitog učenika odnosno redovitog studenta ima za posljedicu gubitak prava na dodjelu stipendije. Nadalje, studenti pojedinih studija diplomiraju prije isplate svih 10 rata Stipendije (u lipnju) te im Stipendija ne bi trebala biti isplaćivana za mjesec/e nakon završetka studija, već bi im zadnja rata Stipendije bila isplaćena za mjesec u kojem su diplomirali.

S obzirom na to su korisnici Stipendije, nakon završetka školovanja, obvezni zaposliti se i raditi na području Grada Zagreba, odnosno Republike Hrvatske, najmanje onoliko vremena koliko su primali Stipendiju, potrebno je utvrditi obvezu korisnika Stipendije obavještavanja nadležnog gradskog upravnog tijela o tijeku školovanja i zaposlenju, kao i utvrditi pravo gradskog upravnog tijela provjere točnosti podataka i dokumentacije što ih je dostavio kandidat za dodjelu Stipendije, odnosno korisnik Stipendije.

Kako je Korisnik Stipendije obavezan vratiti primljeni iznos Stipendije ako npr. ne završi razred za koji je primao Stipendiju odnosno, ako u akademskoj godini za koju je primao Stipendiju iz neopravdanih razloga ostvari manje od 40 ECTS bodova, predlaže se da gradonačelnik može, u opravdanim slučajevima koje procjenjuje Povjerenstvo, na prijedlog Povjerenstva, korisnika Stipendije osloboditi obveze vraćanja Stipendije ili mu obvezu vraćanja Stipendije odgoditi na određeno vrijeme.

III. Sredstva za provođenje odluke

U Proračunu Grada Zagreba za 2022. osigurana su sredstva za provođenje predložene odluke te nije potrebno osigurati dodatna sredstva.

IV. Obrazloženje odredaba prijedloga odluke

Člankom 1. Prijedloga odluke propisuje se da se ukupan broj Stipendija za studente raspoređuje na znanstveno-istraživačke i umjetničke studije pri čemu broj Stipendija za umjetničke studije ne može biti manji od njihove razmjerne zastupljenosti na Sveučilištu u Zagrebu po njihovoj upisnoj kvoti s time da se udio studenata umjetničkih studija množi brojem dva.

Člankom 2. Prijedloga odluke utvrđuje se, kao jedan od uvjeta za sudjelovanje na natječaju za dodjelu Stipendije, da prosječni mjesečni prihod po članu učenikova/studentova kućanstva, ostvaren u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne kalendarske godine, ne prelazi 60 % proračunske osnovice određene zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske u godini u kojoj se natječaj za dodjelu Stipendije raspisuje.

Nadalje, utvrđuje se, da ako je kandidat u prethodnoj akademskoj godini imao upisano mirovanje studija odnosno pauziranje od studija i u toj godini nije mogao ostvariti traženi uspjeh u školovanju, za utvrđivanje prava sudjelovanja na natječaju bit će mjerodavna akademska godina koja je prethodila godini upisanog mirovanja studentskih obveza, odnosno zadnja godina u kojoj je kandidat bio u statusu redovitog studenta.

Člankom 3. Prijedloga Odluke propisuje se da se socioekonomski status učenika i studenta boduje, između ostaloga, prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu kućanstva, ostvarenim u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne kalendarske godine.

Nadalje, utvrđuje se da se učeniku/studentu kojem je jedan roditelj umro, nestao ili nepoznat ili koji živi u kućanstvu s jednim roditeljem dodjeljuju 3 boda umjesto dosadašnja 2 boda.

Člankom 4. Prijedloga Odluke utvrđuje se da se uspjeh u školovanju za studente ostalih godina boduje brojem bodova jednakim umnošku ukupnog broja ostvarenih ECTS-ova u prethodnoj akademskoj godini s prosječnom ocjenom ostvarenom na ispitima položenim u prethodnoj akademskoj godini zaokruženom na dvije decimale.

Nadalje, propisuje se da se uspjeh u školovanju za studente ostalih godina koji su imali upisano mirovanje studentskih obveza boduje brojem bodova jednakim umnošku ukupnog broja ostvarenih ECTS-ova u godini koja je prethodila godini mirovanja studentskih obveza s prosječnom ocjenom ostvarenom na ispitima položenim u godini koja je prethodila godini upisanog mirovanja studentskih obveza zaokruženom na dvije decimale, a za studente koji nisu neposredno nakon završenog preddiplomskog studija upisali diplomski studij, uspjeh se boduje brojem bodova jednakim umnošku ukupnog broja ostvarenih ECTS-ova u zadnjoj godini u kojoj su imali status redovitog studenta s prosječnom ocjenom ostvarenom na ispitima položenim u zadnjoj godini u kojoj su imali status redovitog studenta zaokruženom na dvije decimale.

Člankom 5. Prijedloga odluke utvrđuje se da će gradonačelnik, na prijedlog Povjerenstva, povećati broj Stipendija ako dva ili više kandidata kao zadnji na prijedlogu pojedine rang-liste kandidata ostvare jednak broj bodova, kao i u slučaju da jedan ili više kandidata umjetničkih studija ostvari jednak ili veći broj bodova od zadnjeg kandidata na prijedlogu rang - liste.

Člankom 6. Prijedloga odluke propisuje se da se Stipendija dodjeljuje za trajanja statusa redovitog učenika odnosno za trajanja statusa redovitog studenta za tekuću školsku ili akademsku godinu na deset mjeseci, odnosno pet mjeseci ako u tom roku prema nastavnom planu škole ili studijskom programu za koji je Stipendija odobrena, završava nastavni plan korisnika Stipendije.

Člankom 7. Prijedloga odluke propisuje se da je korisnik Stipendije dužan i nakon prestanka korištenja Stipendije obavještavati nadležno gradsko upravno tijelo o tijeku školovanja i zaposlenju, a nadležno gradsko upravno tijelo ima pravo provjere točnosti podataka i dokumentacije što ih je dostavio kandidat za dodjelu Stipendije, odnosno korisnik Stipendije.

Člankom 8. Prijedloga odluke određuje se da je korisnik Stipendije dužan vratiti primljeni iznos Stipendije ako, između ostaloga, bez opravdanog razloga i u roku ne dostavi podatke o školovanju i zaposlenju te da gradonačelnik može u opravdanim slučajevima koje procjenjuje Povjerenstvo, na prijedlog Povjerenstva, korisnika Stipendije osloboditi obveze vraćanja Stipendije ili mu obvezu vraćanja Stipendije odgoditi na određeno vrijeme.

Člankom 9. Prijedloga odluke utvrđuje se da Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba što je sukladno članku 120. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/09, 6/13, 7/14, 24/16-ispravak, 2/17, 9/17-pročišćeni tekst, 13/18, 20/18-ispravak, 2/19, 8/21, 11/21-pročišćeni tekst i 17/21-ispravak), kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.